

สารบัญ

คำนำ	12
กิตติกรรมประกาศ	24
ภาค 1 ดินแดนแห่งความเชื่อใจ	28
บทที่ 1 ครูสองคน	30
บทที่ 2 อาวุธลับของฟินแลนด์	52
บทที่ 3 วิวัฒนาการของความเชื่อใจ	70
ภาค 2 หลักเจ็ดประการ	92
บทที่ 4 สอนครูให้คิด	94
บทที่ 5 บ่มเพาะคนรุ่นต่อไป	106
บทที่ 6 อีสระภายในกรอบ	130
บทที่ 7 สร้างผู้เรียนที่รู้จักรับผิดชอบ	150
บทที่ 8 เล่นเป็นทีม	168
บทที่ 9 แบ่งปันความเป็นผู้นำ	184
บทที่ 10 เชื่อใจกระบวนการ	202

บทส่งท้าย	218
คำตาม	226
แหล่งอ้างอิง	248

In Teachers We Trust

The Finnish Way
to World-Class School

by
Pasi Sahlberg
and
Timothy D. Walker

เชื่อใจในตัวครู
กุญแจสู่การศึกษาชั้นนำฉบับฟินแลนด์

แปลโดย
กศพล ศรีฟูม

ภาค 1

ดินแดนแห่งความเชื่อใจ

บทที่ 1

ครูสองคน

ทิม วอลท์เกอร์ ไม่เคยอยากเดินทางออกจากอเมริกา ทว่าตั้งแต่ย้ายมาที่เฮลซิงกิเมื่อปี 2013 เขาก็เริ่มสงสัยว่าคนอื่นอาจคาดเดาเกี่ยวกับเขาไปในทางตรงกันข้าม พวกเขาบอกว่าทิมหนีจากการสอนที่เลวร้ายในสหรัฐ และมาค้นพบที่หลบภัย ณ ดินแดนในฝันของฟินแลนด์ แต่ในความเป็นจริงครูประถมหนุ่มแน่นผู้นี้ไม่มีความฝันอื่นใดนอกจากสอนหนังสือไปอีก 40 ปีในโรงเรียนอาร์ลิงตัน รัฐแมสซาชูเซตส์ และเกษียณจากงานสอนอย่างมีความสุข ถ้าเขาจะยอมเกษียณละนะ

ตอนอายุ 26 ปี ทิมค้นพบทุกสิ่งที่เขาหวังว่าจะพบในฐานะผู้ให้การศึกษา ทั้งเป้าหมาย ชุมชน ความเป็นตัวของตัวเอง และความก้าวหน้าในวิชาชีพที่มั่นคง แม้ถือว่าย่างขาดประสบการณ์แต่ทิมก็เข้าใจว่าโรงเรียนเช่นนี้ทรงคุณค่าไม่ว่าอยู่ที่ใดในโลก และเขารู้สึกว่าตนเองมีพร้อมแล้วในแง่การงาน

ด้วยเหตุนี้ เมื่อครั้งแรกที่โจฮันนา ภรรยาชาวฟินแลนด์ของเขาแนะนำให้ย้ายกลับไปบ้านเกิดของเธอเมื่อต้นปี 2013 เขาไม่แม้แต่จะเก็บไปคิด แต่ปัญหาที่ชัดเจนอย่างหนึ่งซึ่งเขาไม่ยอมให้ค้างคาอยู่อย่างนั้นคือ

เขากับภรรยารู้สึกเหมือนติดหล่ม ทิมและโจฮันนาอาศัยอยู่ที่ชั้นใต้ดินของ อพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่งเป็นเวลาหลายปี ซึ่งพวกเขาได้มาเพราะช่วยกัน ดูแลลูก ๆ ของเพื่อนบ้าน (ที่นี้เป็นแห่งเดียวที่พวกเขาคิดว่าจ่ายไหวในย่าน ที่พักราคาแสนแพงของบอสตัน) ขณะที่โจฮันนาเป็นนักศึกษาปริญญาตรี เต็มเวลา เงินเดือนครูของทิมก็มากพอจะครอบคลุมค่าใช้จ่ายพื้นฐานใน แต่ละเดือนของพวกเขา แต่ไม่มากไปกว่านั้น

ชีวิตยากไปขึ้นอีกเมื่อมีไซเอล ลูกคนแรกของพวกเขาเกิด

ในขณะที่ทิมทำงานเป็นครูเต็มเวลา ทำงานพาร์ทไทม์อีก หลายอย่าง และเรียนรายวิชาต่าง ๆ ในระดับปริญญาโทจนครบ โจฮันนาก็รับหน้าที่เป็นคุณแม่เต็มเวลาไปพร้อม ๆ กับเป็นพี่เลี้ยงเด็ก เมื่อพวกเขา สลับมาใช้แผนประกันสุขภาพแบบครอบครัว พวกเขาก็ได้แต่มองเงินเดือน ครูของทิมจำนวนหนึ่งในสามหายไป ทิมและโจฮันนาได้แต่ฝันว่าจะจ่ายหนี้ เงินกู้เพื่อการศึกษาของพวกเขาทั้งคู่ได้สักวัน

ในฐานะคุณแม่วัยสาวชาวฟินแลนด์ที่อาศัยอยู่ในอเมริกา โจฮันนา เริ่มตระหนักถึงความแตกต่างสำคัญหลายอย่างระหว่างชีวิตในประเทศ บ้านเกิดของเธอกับสหรัฐฯ ความจำเป็นทำให้เธอต้องกลับไปทำงาน พาร์ทไทม์หลังจากคลอดลูกได้หนึ่งสัปดาห์ ขณะที่เพื่อน ๆ ชาวฟินแลนด์ ของเธอที่มีลูกสามารถพักผ่อนอยู่บ้านได้นานถึงสามปีโดยที่ทำงาน อนุญาตให้ลาและรัฐบาลจ่ายค่าดูแลบุตรให้ เพื่อน ๆ ชาวฟินแลนด์ของเธอ ไม่ต้องกังวลเรื่องประกันสุขภาพด้วย เพราะทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงการรักษา ในราคาย่อมเยา ไม่เพียงเท่านั้น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ยังให้เรียนฟรี ด้วยเหตุนี้ หนี้การศึกษามหาศาลของทิมกับโจฮันนาจึงเป็นเรื่องที่ไม่เคย พบในประเทศกลุ่มนอร์ดิก ดังนั้นทิมน่าจะคาดเดาค่าแนะนำของภรรยา ได้ไม่นานแล้ว

ในปี 2010 หนังสือพิมพ์ *Newsweek* เรียกประเทศบ้านเกิดของ โจฮันนาว่าประเทศที่ดีที่สุดในโลก โดยสรุปจากผลการศึกษเกี่ยวกับ ปัจจัยต่าง ๆ หัวด้าน ได้แก่ สุขภาพ คุณภาพชีวิต พลวัตทางเศรษฐกิจ

สภาพแวดล้อมทางการเมือง และการศึกษา ในปี 2020 ฟินแลนด์ได้รับการยอมรับว่าเป็น “ประเทศที่มีความสุขที่สุด” และยังคงเป็นผู้นำระดับโลกในด้านต่างๆ มากมาย ซึ่งรวมไปถึงสุขภาวะ ธรรมชาติ และสิทธิมนุษยชน (Statistics Finland, 2019) “ถ้าคุณต้องการคว้าความฝันแบบอเมริกัน ให้ไปประเทศฟินแลนด์” เอ็ด มิลิแบนด์ (Ed Miliband) ผู้นำพรรคแรงงานของสหราชอาณาจักรกล่าวไว้อย่างเจ็บปวด (อ้างถึงใน Ripley, 2013, p. 193)

ทิมและโจฮันนาไม่ได้มุ่งสู่ฝันแบบชาวอเมริกันถึงขั้นนั้น ทว่าพวกเขาปรารถนาจะปีนป่ายออกจากกองหนี้และต้องการมีลูกอีกหลายคนเหนือสิ่งอื่นใด ทิมเกลียดที่ตนมีเวลาแค่น้อยนิดสำหรับใช้ร่วมกับมิไซเอล ลูกชายของเขา วันที่เขาขยาดที่สุดในปีนั้นคือวันที่เขาไม่อาจหาเวลาแม้แต่ชั่วโมงเดียวอยู่กับลูกชายเนื่องจากติตงานสอน งานพาร์ทไทม์ และการเรียนปริญญาโท ตามรายงานขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD, 2019a, p.427) ระบุว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาในสหรัฐฯ สอนเกือบ 1,000 ชั่วโมงต่อปีโดยประมาณ ขณะที่ครูโรงเรียนประถมศึกษาในฟินแลนด์มีภาระการสอน 677 ชั่วโมงต่อปี เมื่อนับเป็นชั่วโมงการสอนต่อวัน เท่ากับครูประถมในสหรัฐฯ สอนประมาณ 330 นาที (หรือ 5.5 ชั่วโมง) เทียบกับในฟินแลนด์ที่สอนประมาณ 210 นาที (หรือ 3.5 ชั่วโมง) ต่อวัน

ด้วยเหตุที่ทิมรู้สึกว่าคุณเองมีพันธะผูกพันกับโรงเรียนขนาดเล็กของสหรัฐฯ แห่งนี้ เขาจึงลำบากใจพอสมควรเมื่อต้องคิดเรื่องไปสอนที่อื่น แม้ว่าครอบครัวของเขากำลังอยู่ในช่วงเผชิญบททดสอบก็ตาม ทิมเคยไปเยี่ยมเยือนและสอนที่โรงเรียนอื่นในสหรัฐฯ มาแล้ว และทราบว่าคุณวัฒนธรรมของโรงเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกันมาก เขาเองก็เหมือนกับนักการศึกษาคนอื่นๆ ที่เคยพบ เขาไม่ได้อยากไปสอนที่ไหนก็ได้ แต่อยากสอนในที่ซึ่งเขารู้สึกว่าได้รับความเคารพ สนับสนุน และไว้วางใจ

ความมุ่งมั่นอันแข็งแกร่งของทิมออกเงยขึ้นจากความพยายามของเขาในฐานะนักการศึกษาแห่งแมสซาชูเซตส์ ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเมือง

ใกล้บอสตันที่มีกลุ่มแรงงานหลากหลายเชื้อชาติ หลังจากสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีไม่นาน ทิมในวัย 21 ปีก็เริ่มต้นเป็นครูสอนคอมพิวเตอร์ในเดือนมกราคม และใช้เวลาครึ่งปีทำงานที่โรงเรียนประถมของรัฐสองแห่ง ทิมต้องเดินทางไป ๆ มา ๆ ระหว่างโรงเรียนทั้งสองในฐานะครูสอนคอมพิวเตอร์ สัปดาห์หนึ่งเขาต้องประจำอยู่ในห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน และใช้ห้องนั้นสอนหลายคาบต่อวัน จากนั้นก็กลับไปโรงเรียนอีกแห่งและทำเหมือนเดิมในสัปดาห์ถัดไป ตลอดสองสัปดาห์เขาสอนเด็กมากกว่าพันคนในชั้นเกรดหนึ่งถึงสี่¹

ไม่กี่วันหลังจากเริ่มทำงานสอน ทิมพบกระดาษแผ่นหนึ่งบนโต๊ะทำงาน ในจดหมายที่เขียนด้วยลายมือนั้น ครูรุ่นพี่ได้ต้อนรับเขาเข้าสู่โรงเรียน และแนะนำว่าทิมน่าจะมาช่วยเธอสอนนักเรียนชั้นเกรดสองในคาบคอมพิวเตอร์ครั้งถัดไป เธอยังแนะนำเว็บไซต์สอนคณิตศาสตร์แบบอินเทอร์แอ็กทีฟให้เขาด้วย ซึ่งต่อมามีทิมก็ใช้ในการสอนนักเรียนของเธอ เขาอยู่ในฐานะ “ผู้เชี่ยวชาญการปรับใช้เทคโนโลยี” และถูกคาดหวังให้สนับสนุนการสอนของครูคนอื่นในลักษณะเดียวกัน ครูในระดับชั้นเกรดสองผู้นี้ได้มอบภาพจำแรกอันชัดเจนแก่ทิม ทำให้เขาเชื่อว่าตัวเองเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือครูคนอื่น ๆ ปรับใช้เทคโนโลยี แต่แล้วครูหนุ่มอายุ 21 ปีผู้นี้ก็ได้เรียนรู้ว่าไม่ใช่ทุกคนที่สนใจการร่วมมือกันทำงานในลักษณะดังกล่าว

แม้ครูแต่ละคนจำเป็นต้องเข้าร่วมชั้นเรียนคอมพิวเตอร์รายสัปดาห์ของทิมด้วย แต่ภาระนี้คงหนักหนาเกินไปสำหรับบางคน เพื่อนร่วมงานหลายคนของเขาแค่มาส่งนักเรียนเข้าห้องคอมพิวเตอร์แล้วกลับไปห้องเรียนหรือไม่ก็นั่งกระวนกระวายเตรียมงานสอนของตนเองอยู่หลังห้อง ในวันแรกของทิมที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ผู้ช่วยครูใหญ่ยืนยันกับเขาว่าแค่ทำตามมาตรฐานการเรียนรู้ก็ถือว่าเขาทำงานสำเร็จแล้ว แต่ความคาดหวังขั้นพื้นฐานนี้ดูเหมือนจะไม่เพียงพอสำหรับทิม ในฐานะ

¹ เทียบเท่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4

ครูสอนคอมพิวเตอร์ เขาควรเชี่ยวชาญด้านการปรับใช้เทคโนโลยีเข้ากับการเรียน แต่เมื่อเวลาผ่านไป เขาก็พบว่าตนเองต้องสอนวิชาคอมพิวเตอร์ซึ่งแยกตัวโดดเดี่ยว ถูกตัดขาดจากกิจกรรมอื่นๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียนของพวกเขา สถานการณ์นี้รบกวนจิตใจทีม

เมื่อเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียน ทีมขอเข้าร่วมการประชุมแผนการสอนกับผู้บริหารโรงเรียนและเพื่อนร่วมงาน เขาหวังว่าการกระทำนี้จะช่วยพัฒนาความร่วมมือของพวกเขาและทำให้เกิดชั้นเรียนคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในท้ายที่สุด ผู้อำนวยการเห็นด้วย ทีมจึงได้เข้าร่วมการประชุมในเช้าวันหนึ่ง การได้ฟังครูหลายๆ กลุ่มและรับรู้สิ่งที่นักเรียนของพวกเขาได้เรียนในห้องเรียน ทำให้เขาเริ่มจินตนาการถึงความเป็นไปได้ที่น่าตื่นเต้นในการปรับใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนแห่งนี้ แต่บางอย่างที่เกิดขึ้นในวันนั้นดับความกระตือรือร้นของเขาไปโดยสิ้นเชิง

ก่อนจะก้าวออกจากห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน ทีมได้ยื่นครูสองคนเดินกระซิบกระซาบกันที่โถงทางเดินเรื่องการประชุมวางแผนการสอน พวกเขาล้อเลียนความปรารถนาของครูคอมพิวเตอร์ที่ต้องการเรียนรู้อะไรจากพวกเขาอย่างร้ายกาจ เมื่อทีมออกไปยังโถงทางเดินครูเหล่านั้นก็หันขวับและกลับเข้าไปในห้องเรียนของพวกเขา ทีมผิดหวังอย่างยิ่ง

เขาล้ำเส้นที่มองไม่เห็นหรือเบลา ทีมตอบไม่ได้ เขาแค่ขอเข้าไปนั่งฟังการประชุมแผนการสอนด้วยความหวังว่าตนเองจะช่วยเหลือเหล่าครูและนักเรียนได้ดีขึ้น ทั้งหมดมีเพียงเท่านั้น แต่ครูทั้งสองคนกลับทำเหมือนทีมเป็นคนโง่ที่ขอะอะไรแบบนั้นและตั้งคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของทีม นั่นแสดงให้เห็นว่าพวกเขาไม่เชื่อใจทีม

วันนั้นนับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการเติบโตทางวิชาชีพครูของทีม การทำงานเป็นทีมดูเหมือนเป็นหนทางก้าวเดินไปข้างหน้าที่ดีที่สุด แต่สิ่งนี้เกิดขึ้นไม่ได้เมื่อปราศจากความสัมพันธ์ที่เชื่อใจกัน การได้ยินคำตักเตือนจากครูทั้งสองคนเผยให้เห็นความไร้เดียงสาของเขาเกี่ยวกับการร่วมมือกัน เขาเตาไปเองว่าเพื่อนร่วมงานจะเชื่อในความมุ่งมั่นของเขา

และบางที่บางคนอาจเชื่อ แต่ก็ชัดเจนว่าบางคนไม่เป็นเช่นนั้น สิ่งที่เกิดตามมาก็คือ ทีมพบว่าตัวเองไม่ไวใจเพื่อนร่วมงานและแรงจูงใจในการร่วมมือกับคนเหล่านั้นก็หายไปอย่างรวดเร็ว ยิ่งไปกว่านั้น ทีมรู้สึกสิ้นหวังที่จะได้ทำงานใกล้ชิดกับใครสักคนที่เขาเชื่อใจในโรงเรียนและจะเชื่อใจเขากลับ

เขาคิดว่าครูบางคนมองการสอนเป็นสิ่งที่ต้องฝ่าฟันด้วยตัวเอง ครูเหล่านี้มองงานสอนเป็นการแข่งขันของแต่ละคนแทนที่จะเป็นภารกิจที่ต้องร่วมมือกัน และการขอความช่วยเหลืออย่างที่เขาทำเป็นการเอาเปรียบในการแข่งขัน ทีมเกิดความรู้สึกว่าเขาคงเป็นครูได้ไม่นานภายใต้กรอบความคิดนี้ แค่นี้ก็ถึงเรื่องของเพื่อนร่วมงานประจำชั้นเกรดหนึ่งคนเดียวก็พอจะพิสูจน์ได้แล้ว ในบ่ายวันหนึ่งทีมส่งข้อความไปหาครูคนดังกล่าว แต่เมื่อก้าวเข้าไปในห้องเรียนทีม ๆ ของเธอ เขาก็เห็นเธออยู่ตรงมุมหนึ่ง สะอื้นร้องไห้ไม่หยุด ขณะเดียวกันนักเรียนของเธอก็เดินไปมารอบ ๆ ห้องเรียน ทำประหนึ่งว่าครูไม่ได้อยู่ตรงนั้น ทีมไม่ยอมให้สิ่งนี้เกิดขึ้นกับเขา เขารู้ว่าตัวตนเองต้องการครูพี่เลี้ยง

ทีมนี้ก็ถึงคุณครูประจำชั้นเกรดสองคนนั้น (ต่อไปนี้จะเรียกเธอว่าเอมี) คนที่ทิ้งกระดาษโน้ตไว้บนโต๊ะของเขา เธอดูเหมือนคนที่เขาจะเชื่อใจได้ ตั้งแต่ก่อนจะพบกัน เอมีก็สื่อให้เห็นความตั้งใจที่จะร่วมมือกันทำงาน เมื่อทีมเข้าไปพบเธอด้วยเรื่องที่ยากให้เธอช่วยเป็นพี่เลี้ยง เอมีตอบรับว่ายินดีจะพูดคุยกับเขาเป็นประจำ

แม้ทีมไม่มีโอกาสเข้าไปสังเกตชั้นเรียนของเอมีระหว่างฤดูใบไม้ผลินั้น แต่เขาก็เห็นความเชี่ยวชาญในการสอนเด็กชั้นเกรดสองของเธอได้อย่างชัดเจน เอมีเป็นครูที่ทั้งอบอุ่นที่สุดและเข้มงวดที่สุดที่เขาเคยเจอ ขณะที่ครูบางคนชอบคุยกับเด็ก ๆ เหมือนพวกเขาเป็นทารก เอมีจะใช้เสียงจริงจัง อย่างที่ใช้คุยกับผู้ใหญ่ และเท่าที่ทีมเห็น เธอปฏิบัติต่อเด็กทุกคนเหมือนพวกเขาเป็นลูกของเธอเอง นั่นคือเป็นแบบอย่างของทั้งคนที่รู้ความและมีความรับผิดชอบ ในระหว่างชั้นเรียนคอมพิวเตอร์ของทีม

เอมีมักยกมือร่วมแสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือนักเรียนของเธอให้รู้สึกเชื่อมโยงกับวิชาคอมพิวเตอร์ ขณะที่ครูเกือบทั้งหมดนั่งเฉยในระหว่างคาบ เอมีกลับใส่ใจและอยู่ร่วมกับนักเรียนของเธอเสมอ

ก่อนพบเอมี ทีมไม่เคยมองการสอนเป็นอาชีพเหมือนอย่าง การรักษาคนหรือการใช้กฎหมาย แต่ครูชั้นเกรดสองคนนี้เปลี่ยนมุมมองของเขา เมื่อเธอพูดถึงงานของเธอ เอมีมักใช้คำอย่าง “ประดิษฐ์” (craft) และ “ฝึกฝน” (practice) ราวกับการสอนเป็นหลักวิชาที่เธอต้องเรียนรู้ อยู่ตลอดเพื่อให้ชำนาญและวิจัยได้ในขณะที่ครูจำนวนมากดูเห็นดื้นเหี้ยกับการทำงานใกล้ชิดผู้บริหารโรงเรียน แต่เอมีกลับรักษาความสัมพันธ์ทางการงานกับครูทั้งหมดในโรงเรียนซึ่งรวมถึงผู้บริหารด้วย ในเช้าบางวัน ทีมพบเอมีกำลังพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้อำนวยความสะดวกอยู่ที่ห้องคอมพิวเตอร์ เอมีไม่เพียงเป็นแบบอย่างให้นักเรียนของเธอเท่านั้น เธอยังเป็นแบบอย่างทางวิชาชีพของทีมและสมาชิกคนอื่นๆ ในหน่วยงานด้วย

เมื่อได้ตัวอย่างและคำแนะนำของเอมีมาช่วย ความกระตือรือร้นของทีมก็กลับมามองงามอีกครั้งในฤดูใบไม้ผลินั้น เขาก้าวข้ามคำเหยียดหยันที่เคยได้ยินจากเพื่อนร่วมงานสองคนและมุ่งมั่นยึดการสอนเป็นอาชีพ ทีมอยากเป็นครูอย่างเอมีให้ได้ในสักวัน

ตอนสิ้นปีการศึกษา ครูคอมพิวเตอร์คนเก่ากลับมาทำงานและทีมก็ออกจากงาน การสอนวิชาคอมพิวเตอร์เป็นที่น่าพอใจ แต่สิ่งที่ทีมต้องการจริงๆ คือการดูแลชั้นเรียนของตัวเอง แม้เขาไม่ได้เรียนด้านนี้มาโดยตรง แต่เขาเชื่อในความมุ่งมั่นในสายอาชีพ และประสบการณ์การเป็นครูคอมพิวเตอร์ก็ช่วยเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว เมื่อไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การทำงานในโรงเรียนรัฐที่แมสซาชูเซตส์ก็แทบเป็นไปได้ ทีมจึงติดต่อโรงเรียนเอกชนหลายแห่งที่มีตำแหน่งว่างในแถบบอสตัน มีเพียงโรงเรียนในอาร์ลิงตันแห่งเดียวเท่านั้นที่ให้โอกาสเขาได้สอบสอน

ก่อนการสอบ เอมีให้คำแนะนำและช่วยทีมคิดเค้าโครงการสอน ครั้งนั้น แต่แม้ได้รับความช่วยเหลือจากเอมี ทีมก็น่าจะประหลาดมากกว่า

ที่เขารู้สึกจริงๆ ในวันสอบ เข้าวินนั้นมิครุเกือบสิบคนมาสังเกตการณ์การสอบสอนของเขา ทว่าทิมกลับรู้สึกสงบอย่างยิ่งในห้องเรียนที่ไม่คุ้นเคย อาจเป็นเพราะเขาไม่มีอะไรจะเสียมากนัก

เมื่อคำนึงว่าเขาไม่มีประสบการณ์และไม่ได้เรียนมาโดยตรง นี่จึงนับเป็นปาฏิหาริย์ตั้งแต่แรกที่เขามีโอกาสได้สอบสอน อย่างไรก็ตาม การสอบออกมามากกว่าที่ทิมจินตนาการไว้ และเขาได้รับโอกาสให้สอนชั้นประถมในฤดูใบไม้ร่วง

เมื่อถึงกลางปีทิมก็หมดไฟในการทำงาน (ดูรายละเอียดในหนังสือของเขาเรื่อง *Teach Like Finland: สอนฟิน เรียนสนุก สไตล์ฟินแลนด์*, Walker, 2017) และเขาจำเป็นต้องลางานหนึ่งเดือนด้วยความอับอาย แต่เพราะมีแรงสนับสนุนอย่างดีจากเพื่อนร่วมงาน เขาจึงกลับเข้ามาในห้องเรียน ก้าวหน้าทางวิชาชีพ และสอนประจำอย่างมั่นคงที่โรงเรียนแห่งนั้น ความคิดว่าจะต้องย้ายไปฟินแลนด์ทำให้ทิมเจ็บปวดเพราะเขารู้สึกเหมือนตนทอดทิ้งเพื่อนร่วมงานที่มอบสิ่งต่างๆ ให้เขามากมาย

หลังจากใคร่ครวญและค้นหาตัวเองอยู่เนิ่นนาน ทิมก็เห็นพ้องกับภรรยาและตัดสินใจย้ายไปฟินแลนด์เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของครอบครัว เมื่อเขาบอกผู้อำนวยการชาวสหรัฐฯ เรื่องการตัดสินใจดังกล่าว ผู้บริหารคนนี้เรียกมันว่า “ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ” แต่ทิมกลับรู้สึกไปในทางตรงกันข้าม เขาไม่แน่ใจด้วยซ้ำว่าจะหางานสอนในฟินแลนด์ได้หรือไม่ มีโรงเรียนไม่กี่แห่งในเมืองหลวงของประเทศนั้นที่เขาไปสอนภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากฤดูร้อนเหลืออีกเพียงสามเดือน ทิมและโจฮันนา รู้ว่าพวกเขาต้องเร่งตัดสินใจ ทิมส่งอีเมลไปหาผู้อำนวยการของโรงเรียนภาษาอังกฤษในเฮลซิงกิเท่าที่เขาจะหาได้ แล้วก็รอ ระหว่างเฝ้ารออย่างกระตือรือร้น พวกเขาทั้งสองก็ขี้ขลาดๆ เี่ยวเตี้ยๆ ไปเฮลซิงกิ ไม่ว่าจะอย่างไรพวกเขาก็จะย้ายไปฟินแลนด์ในเดือนกรกฎาคม

พอถึงต้นมิถุนายน 2013 ทิมก็ถอดใจจากความคิดที่จะทำงานเป็นครูประถมในฟินแลนด์ อย่างน้อยก็ในระยะสั้น ตอนที่เขากลับไป

เยี่ยมพ่อแม่ในรัฐคอนเนตทิคัตต์เดือนนั้น เขายังไม่ได้ข่าวจากผู้อำนวยการคนใดในเฮลซิงกิที่เขาติดต่อไปเมื่อหลายเดือนก่อนเลย ช่วงร่วมโต๊ะมือค้ำกับครอบครัวคืนหนึ่ง เขาถึงกับออกปากว่าการตัดสินใจคราวนี้อาจเป็นความผิดพลาดครั้งใหญ่

เช้าวันต่อมาทีมหนึ่งอยู่ที่โต๊ะในครัวตัวเดิม ตรวจสอบกล่องข้อความอีเมล แล้วพบข้อความจากผู้อำนวยการโรงเรียนรัฐสองภาษาในกรุงเฮลซิงกิ เธอแจ้งว่ามีที่ว่างในชั้นเกรดห้าและอยากพูดคุยกับเขา เรื่องนี้ ทั้งสองสนทนากันผ่านสไกป์ และหลังจากการสัมภาษณ์สั้นๆ ผู้อำนวยการชาวฟินแลนด์ก็เสนองานให้ทีม ซึ่งเขาตอบรับด้วยความยินดี

นับจากวันที่เริ่มคิดจนถึงวันที่พวกเขากำลังจะโยกย้าย ทีมอยากอ่านแนวทางการศึกษาของฟินแลนด์ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เขาซื้อหนังสือ *Finnish Lessons* (2011) ของปาสี ซอห์ลเบิร์ก และเรียนรู้ว่าประเทศนอร์ดิกเล็กๆ สร้างระบบโรงเรียนชั้นเลิศระดับโลกภายในช่วงไม่กี่ทศวรรษได้อย่างไร ต้นปี 2012 หนังสือ *Finnish Lessons* เริ่มเป็นที่สนใจอย่างเหนือความคาดหมายในแวดวงการศึกษาของสหรัฐฯ และทั่วโลก แรกสุดสำนักข่าวซีเอ็นเอ็นเ็นกล่าวถึงหนังสือเล่มนี้ในรายการยอดนิยม *GPS* ซึ่งมุ่งหาหนทางฟื้นฟูโรงเรียนในอเมริกาโดยมองไปยังระบบการศึกษาที่ประสบความสำเร็จสองแห่ง ได้แก่ เกาหลีใต้และฟินแลนด์ ฟารีด ซากาเรีย (Fareed Zakaria) เรียกฟินแลนด์ว่ายอดผู้เกียจคร้านแห่งวงการการศึกษาโลก เพื่อเน้นข้อเท็จจริงว่าประเทศนี้ผลิตผลลัพธ์ทางวิชาการที่น่าประทับใจโดยมิได้สิ้นเปลืองเวลา แรงงาน และงบประมาณในโรงเรียนเหมือนอย่างสหรัฐฯ และที่อื่นๆ เป็นไม่กี่เดือนหลังจากนั้น *New York Review of Books* ตีพิมพ์บทความของไดแอน ราวิตซ์ (Diane Ravitch) (2012) นักประวัติศาสตร์ ที่กล่าวถึงหนังสือ *Finnish Lessons* ของปาสี ทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ไม่นาน *Finnish Lessons* ก็แปลออกมา 25 ภาษา และความสนใจในการเปิดเผยความลับของโรงเรียนแบบฟินแลนด์ก็พุ่งทะยาน

ขณะที่กำลังเฟลิดเฟลลินกับการอ่านหนังสือ *Finnish Lessons* เขาก็สงสัยว่าปาลิ ซอห์ลเบิร์ก นักวิชาการผู้อาศัยในเฮลซิงกิกำลังโอ้อวด ลักษณะสำคัญของระบบโรงเรียนในฟินแลนด์เกินจริงหรือเปล่า ในสายตาชาวอเมริกันอย่างเขา จุดเด่นต่อไปนี่ดูดีเกินกว่าจะเป็นเรื่องจริง

- ชั่วโมงเรียนในแต่ละวันของครูและนักเรียนมีระยะเวลาสั้น
- โรงเรียนอนุบาลจนถึงมัธยมมีช่วงพักระหว่างวันบ่อยครั้ง
- ไม่มีการทดสอบมาตรฐานการศึกษาในระดับชาติ
- ไม่มีภาระรับผิดชอบในเชิงลงไปโทษสำหรับครูหรือโรงเรียน
- หลักสูตรสร้างสมดุลทุกด้านให้เด็ก เน้นศิลปะและทักษะการใช้ชีวิตเพื่อการเติบโตและเรียนรู้เป็นองค์รวม
- ไม่มีการตรวจสอบภายนอกจากหน่วยงานด้านการศึกษาของรัฐ
- มีวัฒนธรรมการเป็นผู้นำและการสอนแบบร่วมมือ
- ครูมีอัตราการลาออกต่ำและมีสถานะทางสังคมสูง
- มีการสนับสนุนทุนและทรัพยากรอย่างเท่าเทียม
- ไม่มีการจำแนกนักเรียนตามความสามารถหรือภูมิหลังของครอบครัว
- ใช้คุณวุฒิที่เน้นด้านการวิจัยเป็นคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับครูที่ผ่านการประเมินทุกคน

ก่อนเริ่มต้นสอนในโรงเรียนเมื่อเดือนสิงหาคม 2013 ทีมเปิดบล็อกชื่อ *Taught by Finland* เพื่อบันทึกประสบการณ์ของเขาในฐานะครูจากสหรัฐฯ ที่มาทำงานในโรงเรียนรัฐ ณ กรุงเฮลซิงกิ ปาลิ ซอห์ลเบิร์กได้อ่านบันทึกของเขา เป็นโพสต์สั้นๆ เกี่ยวกับความลำบากในการเรียนภาษาฟินแลนด์พร้อมกับนักเรียนชั้นเกรดห้าของเขา จากนั้นปาลิก็ติดต่อทีมเพื่อชวนมาตีพิมพ์และพูดคุยกัน

ณ ร้านกาแฟแห่งหนึ่งในย่านกลางเมืองเฮลซิงกิ ทีมได้แบ่งปันประสบการณ์แรกเริ่มในระบบโรงเรียนของฟินแลนด์กับปาลิ แล้วครูชาว

ฟินแลนด์ผู้มากประสบการณ์คนนี้ก็ช่วยเขาทบทวนการเดินทางที่ผ่านมา การพูดคุยนี้กลายมาเป็นบทสนทนาที่ยังคงดำเนินต่อมานับแต่คราวนั้น ขณะที่ทีมกำลังปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในโรงเรียนรัฐของฟินแลนด์ ช่วงฤดูใบไม้ร่วง ปี 2013 ปาสิกก็ได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์อาคันตุกะที่บัณฑิตวิทยาลัยครุศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เขาและครอบครัวเตรียมย้ายไปอยู่ที่เคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ห่างจากอาร์ลิงตัน รัฐแมสซาชูเซตส์ที่ทีมเคยอยู่ไม่กี่ไมล์ เนื่องจากนี่เป็นครั้งแรกที่ปาสิกไปสอนหนังสือในสหรัฐฯ และกำลังพิจารณาเรื่องการศึกษาในสหรัฐฯ ให้ลูกชายไม่เข้าปาสิกจึงมีเรื่องราวการพบเจอวัฒนธรรมการศึกษาที่แตกต่างไปมาแบ่งปันกับทีมด้วย

สิ่งที่ครูทั้งสองคนนี้ได้เข้าใจคือ การผจญภัยนอกดินแดนบ้านเกิด เพื่อสัมผัสกับระบบการศึกษาอีกแบบหนึ่งเป็นเรื่องท้าทาย วิธีคิดของคุณจะเปลี่ยนไป คุณเริ่มมองเห็นจุดประสงค์ของการศึกษาต่างออกไป คุณเริ่มตั้งคำถามกับสมมติฐานที่มีมานานเรื่องวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการศึกษา คุณเรียนรู้ที่จะหันกลับมาชื่นชมสิ่งต่างๆ ที่เคยมองข้ามในบ้านเกิด

แม้ทีมและปาสิกจะแนะนำให้ย้ายไปต่างประเทศสักช่วงหนึ่ง แต่พวกเขาก็ทราบดีว่าแนวคิดนี้ไม่ได้เหมาะสำหรับทุกคน นี่เป็นเหตุผลหนึ่งที่พวกเขาเขียนหนังสือเล่มนี้ ทั้งสองต้องการเปิดหน้าต่างให้ผู้อ่านได้เข้าสู่ระบบการศึกษาเฉพาะที่จะกระตุ้นชาวต่างชาติออกจากพื้นที่สบายใจ นักการศึกษาทั้งสองสรุปว่า ระบบโรงเรียนของฟินแลนด์สร้างขึ้นบนพื้นฐานความเชื่อใจอันกว้างขวางที่มีต่องานของบรรดาครูในระบบการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับสหรัฐฯ หรือประเทศอื่นๆ โดยส่วนใหญ่

ครูทั่วโลกต่างกระหายต้นแบบลักษณะเดียวกัน ลองดูอีเมลที่ทีมได้รับจากมาร์ธา อินฟันเต (Martha Infante) เพื่อนครูของเขา ซึ่งส่งมาในช่วงการประท้วงหยุดงานของครูในลอสแอนเจลิสเมื่อปี 2019 เธออาศัยและเรียนอยู่ที่ฟินแลนด์เมื่อปี 2018 ในฐานะนักวิชาการทุนฟูลไบรต์ นี่คือนี่คือสิ่งที่เธอเขียน